

PHILIP REEVE
STRATENÉ
MESTO

COO
BOO

Stratené mesto

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.cooboo.sk
www.albatrosmedia.sk

Philip Reeve
Stratené mesto – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA**

PHILIP REEVE

STRATENÉ MESTO

Z angličtiny preložil Jozef Klinga

COO
BOO

POĎAKOVANIE

Stratené mesto aj štyri predchádzajúce časti by vyzerali úplne inak bez inšpiratívnych nápadov, rád a podpory od Briana Mitchella, Leona Robinsona, Liz Crossovej, Mikea Granta a Gavina Wilsona. Obrovskú vďaku si zaslúžia aj redaktorky Kirsten Stansfieldová, Holly Skeetová a Katy Moranová spolu so všetkými pracovníkmi vydavateľstva Scholastic, vďaka ktorým pentológia *Smrteľné stroje* dosiahla taký úspech. Za pomoc s niektorými detailmi v tejto knihe vďačím Alison Janzenovej a svojmu otcovi Michaelovi Reevesovi, ktorý vie zjavne úplne všetko. Na záver by som sa rád poďakoval Nickovi a Kjarťanovi za to, že mi dovolili brať ich mená nadarmo.

Philip Reeve
Dartmoor 2006

PRVÁ ČASŤ

MANCHESTER

Rinčanie a cvakot zapínania kotevných svoriek vytrhli Oinónu zo sna. Snažila sa ďalej spať, ale tupá bolesť hladného brucha ju stále otravovala a nakoniec sa omámené zobudila. Snívало sa jej o domove: Aleutské ostrovy, sivé kamene a sivé nebo, a sivé zimné more, ona a jej brat Eno upaľovali z kopca v prudkom chlade. Obrazy sa rýchlo rozplynuli v dusnom teple trupu vzducholode *Humbug*.

Bolo ráno. Slnko nízko nad obzorom nakúkalo cez štrbiny na plášti *Humbugu* dovnútra. Oinóna ležala schúlená na dlážke v kletke z drôteného pletiva, obklopená debnami a škatuľami plnými pofidérnych prístrojov a nepredaného tovaru, o ktorom sa Napster Varley určite kedysi nádejal, že z neho urobí boháča. V kletke nebol žiadny matrac a Oinóna bola zo spánku na tvrdom povrchu taká stuhnúť, že sa sotva vládala pohnúť. Chvíľu ležala s otvorenými očami a rozmýšľala, čo sa jej v toto ráno na jej väzení zdá iné. Potom jej to došlo. Rachotiace motory, ktorých hluk sa jej zavírtaval do uší celú cestu z Podrezaného krku, stíchli.

Z gondoly pod sebou počula hlasy. Ako zvyčajne, Varley kričal na svoju ženu. Ako zvyčajne, ich bábätko plakalo. Oinóna doposiaľ nepoznala bábätko, ktoré by sa naplakalo toľko ako Napster junior.

Napila sa vody z plechového krčahu, čo jej Varley nechal pri provizórnom lôžku, vymočila sa do popras-

kaného smaltovaného nočníka a odriekala svoje ranné modlitby. Keď sa pomodlila, dole sa rozhostilo ticho. Vystrašene čakala, čo sa bude diať.

Padol jej kameň zo srdca, keď sa v prieleze v dlážke nevynorila Varleyho hlava, ale hlava jeho ženy. Pani Varleyová sa k väzenkyni na palube vzducholode nesprávala práve najpriateľskejšie, ale bola milšia než jej manžel. Bola to pehavá dievčina s cestovitou tvárou, nepoddajnými vlasmi a vystrašenými veľkými očami, z ktorých jedno mala opuchnuté a obklopené žltkastými modrinami. Varley ju kúpil od nejakého otrokára, ale neprejavila sa ako taká dobrá manželka, ako dúfal. Mlátil ju a Oinóna často počula ozveny jej výkrikov a vzlykov po celej vzducholodi. Postupom času začala cítiť akúsi spriaznenosť s touto vyčerpanou mladou ženou, keďže väzenkýňami vlastne boli obe.

„Napster mi kázal priniesť vám raňajky,“ povedala pani Varleyová roztraseným hláskom a posunula cez otvor v kletke misku s chlebom a polovicou jablka.

Oinóna si začala pchať jedlo do úst oboma rukami. Hanbila sa za svoje správanie, ale inak to skrátka nešlo – tých pár týždňov v zajatí ju premenilo na divošku, na hotové zviera. „Kde sme?“ podarilo sa jej položiť otázku s plnými ústami.

„V Prístave,“ odvetila pani Varleyová. Vystrašene sa poobzerala, akoby sa bála, že jej manžel striehne v tienoch medzi vežami debien, pripravený vyskočiť a zmaľovať jej aj druhé oko za to, že rozpráva v nákladnom priestore. Predklonila sa k pletivu kletky. „Je to mesto, ktoré lieta!“

„Počula som o ňom...“

„A teraz poletuje nad niečím, čo sa volá Murnauský zjazd,“ pokračovala pani Varleyová a jej vzrušenie utla-

čilo strach do úzadia. „Tam dole je viac miest, než som kedy videla. Jedno veľké bojové, skryté pod pancierom, nejaké obchodné mestá – a Manchester! Napster vraví, že Manchester je jedno z najväčších miest na svete! Čítal o ňom v jednej z kníh, čo má v zbierke. Je veľmi sčítaný, môj Napster. Snaží sa na sebe pracovať. Máme šťastie, že sme sem dnes prileteli, lebo tam dole sa má konať veľké stretnutie primátorov a pohlavárov. Aj Napster letel dole... Išiel zistiť, či si vás od neho niektorý z nich kúpi, slečna.“

Oinóna si myslela, že už si stihla zvyknúť na bezmocnosť a strach, ale keď začula tie slová, takmer od hrôzy vyvracala chabé raňajky. Väčšinu svojho života počúvala o krutosti mužov, ktorí vládli mobilným mestám. Prestrčila ruky cez pletivo a schmatla okraj sukne pani Varleyovej, keď sa dievčina obzerala za seba. „Prosím,“ povedala zúfalo. „Prosím, nemôžete ma stadeto pustiť? Len ma nechajte na holej zemi. Nechcem zomrieť na palube mobilného mesta...“

„Je mi ľúto,“ povedala dievčina (a naozaj jej to bolo ľúto). „Nemôžem. Ak vás pustím, Napster ma zabije. Videli ste, aký je nervák. Hodil by moje bábätko cez palubu. Už mi tým veľakrát pohrozil.“

Akoby bábätko v kolíske dolu v gondole začulo, že o ňom niekto hovorí – prebudilo sa a začalo revať. Pani Varleyová si vytrhla sukňu z Oinóninho zovretia a ponáhľala sa preč. „Je mi to ľúto, slečna,“ zopakovala, keď začala zliezať z rebríka. „Musím ísť...“

Manchester, ktorý sa celú jar s rachotom valil na východ a sem-tam si urobil odbočku, aby zožral nejaké menšie mesto, nakoniec počas predchádzajúceho popoludnia

dorazil k Murnauskému zjazdu. Bol väčší a arogantnejší než Murnau a čupel ako samolúba hora zopár míľ za hranicou frontu. Čeluste mal otvorené dokorán – oficiálne na to, aby jeho údržbové čaty mohli vyčistiť rady rotujúcich zubov, ale skôr tým vyvolával dojem, akoby zvažoval, že prehltne zopár malých obchodných miest, ktoré sa presúvali okolo okrajov Murnau.

Mestá jedno za druhým zhromaždili svojich obyvateľov a začali liezť preč, lebo všetky vedeli, že príchod Manchestra znamená problémy, aj keby ich nezožral. Adlai Brown bol široko-ďaleko známym odporcom prímeria a väčšina miest *Traktionstadtgesellschaftu* bola jeho dlžníkom. Nalial kopy peňazí do ich vojny s Búrkou a teraz chcel niečo na oplátku. Jeho posli, ktorí leteli popredu, zvolali starostov a primátorov na vojenskú poradu v manchesterskej radnici.

O deviatej hodine toho rána sa z každého mesta a predmestia na fronte zlietali vzducholode a oblačné jachty na Najvyššie poschodie Manchestra. Zdvorilé davy a náhodní diváci ich sledovali z bezpečnej vzdialenosti. Starostovia a vojenský maršali prichádzali do budovy radnice, kde zaujali svoje miesta na čalúnených stoličkách v zasadacej miestnosti a čakali, kým primátor Manchestra vyjde po schodoch k rečníckemu pultu v podobe kazateľnice. Vysoko nad nimi, na strope kupoly, sa trhali namaľované oblaky, aby prepustili lúče maľovaného slnečného svetla, a statná mladá žena, ktorá mala stelesňovať Ducha urbanistického darvinizmu, mávala mečom, ktorým odháňala drakov Chudobu a Antimobilizmus. Ešte aj jej oči sa upínali na pódium pod kupolou, akoby sa ani ona nevedela dočkať, čo povie Adlai Brown vo svojom prejave.

Brown sa predklonil, oboma rukami sa oprel o vyrezávaný okraj kazateľnice a prechádzal pohľadom po svojom publiku. Bol to zavalitý, červenolící muž, ktorého nesmierne bohatstvo spôsobilo, že bol trvalo nespokojný so všetkým vôkol seba. Vyzeral ako nahnevaný ropušiak.

„Vážení páni,“ prehovoril mocným hlasom. („A dámy,“ dodal, lebo si spomenul, že v publiku sedí aj niekoľko starostiek i Orla Twombleyová, vodkyňa jeho vlastného nájomného letectva.) „Kým zahájime túto našu konferenciu, ktorá sa zapíše do dejín, dovoľte mi povedať, aký som hrdý, že som mohol priviezt svoje mesto až sem, a ako nesmierne si my, obyčajní obyvatelia mierumilovnejších miest na západe, vážime vaše dlhé roky obetovania a pachtenia.“

Ozval sa zdvorilý potlesk. Vojnový maršal von Kobold sa naklonil k svojmu susedovi a zamrmal: „Vážia si naše peniaze. Za celé tie roky sme vysolili hotový majland za všetky zbrane a muníciu, ktoré nám poslali. Ani sa nečudujem, že sa Brown pri predstave mieru trasie od strachu...“

„Hovorím, ako mi zobák narástol,“ pokračoval Brown, „preto si ani dnes nebudem dávať servítku pred ústa. Neprišiel som sem preto, aby som vás potľapkal po chrbte. Prišiel som vás trochu povzbudiť či – ako sa vraví – troška vás nakopnúť. Pripomenúť vám, že v skutočnosti...“ (Počkal, aby mu stíhal mladý tlmočník, ktorý tlmočil jeho prejav do novonemčiny.) „Pripomenúť vám,“ pokračoval, „že víťazstvo máme na dosah! Viem, ako veľmi ste všetci uvítali toto prímerie, túto príležitosť opäť svoje mestá otvoriť nebu a vychutnávať si zopár mesiacov pokoja. Ale my, ktorí sa pohybujeme ďalej od vojnového frontu a zvádzame boj so Zelenou búrkou vlastným spôsobom,

možno vidíme zopár vecí, ktoré vy nevidíte. A to, čo vidíme práve teraz, je príležitosť nadobro očistiť Zem od hrozby menom Antimobilizmus. A to je príležitosť, ktorej sa musíme chopiť!“

Ozval sa ďalší roztrúsený potlesk. Primátor Brown podľa výrazu tváre asi očakával viac, ale aj tak ho ocenil prikývnutím a obzeral sa po zasadacej miestnosti, aby zistil, kto sú jeho podporovatelia – von Neumann z Winterthuru, Dekkel-Stahl z Dortmundskej konurbácie a zopár desiatok bojom zocelených starostov zbieracích predmestí. Zdvihol ruku, aby požiadal o ticho, kým by chabý potlesk stihol zaniknúť sám od seba. „Niektorí z vás si myslia, že hovorím priveľmi trúfalo,“ pripustil. „Ale Manchester má tajných agentov v krajinách Zelenej búrky a už niekoľko týždňov nám všetci do posledného hlásia jedno a to isté. Generál Naga je vyhasnutý plameň. Tá holubička z Aleutských ostrovov, do ktorej sa zabuchol, je mŕtva, a starý hlupák stratil vôľu žiť, bojovať alebo robiť hocičo iné, než sedieť osamote vo svojom paláci a preklínať všetkých bohov za to, že mu ju zobrali. A bez Nagu nemá Búrke kto veliť. Vážení páni – ehm, a dámy – nadišla chvíľa zaútočiť!“

Ďalší potlesk už bol silnejší. Niekoľko hlasov zvolalo „Moja reč, Brown!“ a „Všetci budeme oslavovať Mesačné sviatky v Čen-Žingu!“

Vojnový maršal von Kobold už počul dosť. Vstal a svojím najlepším basom natrénovaným na vojenské prehliadky zvolal: „Nebolo by to čestné, Herr Brown! Nebolo by čestné takto zneužiť Nagov žiaľ! Všetci tu vonku na fronte poznáme pravú cenu vojny. Neplatíme len peniazmi, ale *životmi*! Nie len *životmi*, ale *dušami*! Naše vlastné deti sa menia na divochov – zamilovaných do vojny.

Musíme urobiť všetko, čo je v našich silách, aby sme zaistili, že tento mier pretrvá!“

Zopár ľudí ho povzbudilo, ale oveľa viac ho okríklo, aby mlčal, sadol si a prestal tárať porazenecké machovecké nezmysly. Von Kobold si neuvedomoval, že toľko jeho súdruhov bude ochotných počúvať Brownovo vojenské štvanie. Vari tých zopár mesiacov mieru stačilo na to, aby zabudli, aká je vojna naozaj? Vážne si myslia, že keď dovoľia, aby boje pokračovali, zostane len jeden víťaz? Sú rovnako zlí ako Wolf! Zlostne sa obzeral okolo seba, bol rozhorčený a pripadal si ako hlupák. Ešte aj jeho vlastní dôstojníci sa očividne hanbili za jeho malý výbuch. Začal sa predierať zo svojho miesta k najbližšiemu východu.

„Páni,“ pokračoval Adlai Brown, „dúfam, že dnes ani tak nevypracujeme vojenský plán, ale skôr jedálny lístok. Územia Zelenej búrky ležia pred nami a bráni ich unaveená, mizerne vyzbrojená armáda. Celé statické mestá, ako napríklad Batmunk Gompa a Čen-Žing, nespočetné lesy a ložiská nerastných surovín, ktoré tá barbarská spodina odmietala zužitkovať, tie všetky ležia pred nami len na to, aby sme ich zjedli. Jediná pravá otázka, ktorú si musíme zodpovedať, znie: Ako si tú šťavnatú korisť rozdelíme? Ktoré mesto zožerie čo?“

Vojnovému maršalovi z toho bolo zle. Pretlačil sa von zo zasadacej miestnosti. Zvuk potlesku, nadšených pokrikov a vášnivých hádok ho nasledoval celú cestu po chodbách radnice až do parku pred budovou, ale tam vonku bol aspoň čerstvý vzduch a fúkal studený vánok. Zbehol po schodoch a podliezol bezpečnostné zátaras, ktoré Brownovi ľudia postavili, aby udržali turistov v bezpečnej vzdialenosti od radnice. Davy už boli preč, s výnimkou zopár skupiniek, ktoré si rozložili deky na

trávníkoch a robili si piknik. Na kovových chodníkoch ležali medzi popadanými kvetmi porozhadzované papierové klobúčiky a transparenty. Okolo maršala preleteli odhodené noviny s fotografiou Nimroda Pennyroyala na titulnej strane. *Taký výsmech!* pomyslel si von Kobold. Celý svet sa rútil k chaosu a jediné, o čo sa všetky noviny zaujímali, boli najnovšie klebety o tom absurdnom škrabákovi...

Kráčal po trávníku k vyhlídkovej plošine. Oprel sa o zábradlie a zhlboka sa nadýchol. Zahľadel sa na východ k obrneným hradbám vlastného mesta a potom opäť na východ, k územiu nikoho. Prešli tri týždne, odkedy Wolf odletel z Murnau. Čo asi teraz robí? Kam sa podelo to jeho nesympatické predmestie? Čo sa s ním stane, ak mobilisti opäť rozpútajú vojnu?

„Von Kobold?“ spýtal sa ktosi spoza jeho chrbta. „Vojnový maršal von Kobold?“

Otočil sa a uvidel bezočivého, prehnane slávnostne vyobliekaného cudzinca s ryšavými nabrilantínovanými fúzikmi. Mladý muž vyzeral mierne šialene. Kobold takmer oľutoval, že nechal svojich dôstojníkov v zasadacej miestnosti radnice. Nehodlal sa však nechať zastrašiť nejakým ničotným čudákom, ktorý pripomínal fretku, a tak sa otočil a povedal: „Som von Kobold.“

„Varley.“ Cudziniec mu podal ruku a maršalovi nepadla ani jedna dobrá výhovorka, prečo mu ňou nepotriasť. „Napster Varley,“ predstavil sa muž a venoval mu žiarivý úsmev. Jeden zlatý zub sa na slnku zablysol ako heliograf. „Zletel som na palubu mesta, lebo som dúfal, že budem môcť požiadať o slovo na vašej malej konferencii, ale odmietli ma pustiť dnu. A tak som sa prechádzal po vonku a čakal som, kým sa konferencia skončí,

aby som mohol jedného z vás odchytiť na spiatočnej ceste k vašim vzducholodiam, a všimol som si, ako sa tu potulujete. Šťastná náhoda, nezdá sa vám?“

„Myslíte?“

„Ó, áno, Herr Kobold!“ (Oslovenie Herr vyslovil nechutne ako *hejr* a vojnový maršal pri tom zvuku zvrátil tvár.) „Viete, pane, pracujem v leteckom obchode. Obchodujem so zvláštnosťami. A zvláštna je výstižný výraz pre položku, ktorú mám práve naloženú na palube svojej vzducholode, kde len čaká na správneho kupca, pane. Preto keď som vás uvidel, pane, kráčať týmto parkom úplne osamote, napadlo mi *Napster, bohovia obchodu ti ho sem poslali, aby si k nemu mohol podísť a povedať mu, aká mimoriadna ponuka ho čaká hore v Prístave.*“

„V Prístave?“ zopakoval von Kobold a pozrel sa na záveternú stranu, kde sa o niekoľko míľ ďalej vznášalo lietajúce mesto nad hmlou z dymu mestských výfukov a komínov. Nikto ho rozhodne nepriláka na také miesto! Slobodný vzdušný prístav, pravdepodobne hniezdo Machovských špiónov a vrahov. Cúvol pred Varleym a začal sa vracieť k budove radnice. Poza plece ešte zakričal: „Nech už predávajú čokoľvek, pán Varley, nemám záujem.“

„Ó, ale máte, pane!“ nevzdával sa obchodník a ponáhľal sa za maršalom. „Alebo aspoň budete mať, keď zistíte, čo to je. Mohlo by to byť dôležité, pane. Pre vojenské ťaženie. Ja sa len snažím prispieť svojou troškou do mlyna, pane.“

Von Kobold zastal a rozmýšľal, o čom, preboha, to ten chlap tára. Pochybní odpadkári sa ustavične vynárali z Vonkajšieho kraja s kúskami Startechu a vyhlasovali o nich, že majú moc ukončiť vojnu. Väčšina z nich

boli šarlatáni, ale človek si nikdy nemohol byť istý... „Ak si myslíte, že by to mohlo byť dôležité,“ povedal, „potom by ste to mali odniesť na mestský úrad. Buď tu v Manchestri, alebo do Murnau. Tam už budú vedieť, čo s tým.“

„Aha. Domnievam sa však, že ma neodmenia za námahu, ktorú som si s tým dal, či? A s touto konkrétnou položkou som si dal značnú námahu, a preto budem chcieť značnú odmenu.“

„Ak ste však dobrý urbanistický darvinista a ste presvedčený, že nám táto vec môže pomôcť...“

„Som niekto, koho by ste síce mohli nazvať urbanistickým darvinistom, pane,“ povedal Varley, „ale kto je v prvom rade podnikateľ.“ Pokrčil plecami a mierne vykoľajene zahundral: „Do psej matere! Babka mala pravdu! Nikdy by mi nenapadlo, že nájst kupca bude také ťažké...“

Von Kobold sa opäť otočil, ale kým by mohol pokračovať v chôdzi, obchodníková ruka ho chytila za rukáv. „Aha, pane!“ povedal. Otrčal mu akúsi fotografiu. Von Kobold, ktorý bol príliš hrdý, aby nosil svoje okuliare na čítanie na verejnosti, nevidel, čo na nej je. Odtlačil Varleyho, ale obchodník mu fotografiu zastrčil do náprsného vrečka na halene a zaliečavo dodal: „Predpokladám, že budete chcieť ísť so mnou a dohodnúť sa na cene, pane. Moju vzducholoď nájdete v kotvisku číslo 13, Hlavná obruč v Prístave. Varley je moje meno, pane. A vyvolávací cena je desaťtisíc zlatých...“

„Čo pri všetkých čertoch...“ začal sa rozčuľovať von Kobold, ale prerušil ho hlas jeho pobočníka, kapitána Eschenbacha. Mladý muž utekal po schodoch radnice, a keď ho Varley uvidel, skočil do nízkych zelených kríkov a zdúchol.

„Obťažoval vás ten chlapík, pán maršal?“ spýtal sa Eschenbach, keď zastal pri von Koboldovi.

„Nie. Len nejaký magor, nič sa nestalo.“

„Mali by ste sa vrátiť dnu, pane,“ povedal mladý muž. „Práve diskutujú o bojových plánoch. Rozhoduje sa o tom, ktoré mesto zaútočí na ktorý sektor nepriateľského územia. Brown si pre Manchester uchmatol statickú osadu zvanú Predsunuté veliteľstvo, Dortmund sa má zmocniť všetkého na východnom pobreží Kazašského mora. Ak sa nepoponáhľame, nič nám nezostane, pane. Nechceme na tom škodovať...“

„Škodovať?“ Von Kobold prižmúril oči a lietal pohľadom po parku, aby našiel Varleyho. Nebolo po ňom ani stopy, ibaže by už bol v koši tamtoho balónového taxíka, ktorý stúpil z nástupišťa na okraji poschodia. „Tak o toto dnes išlo?“ spýtal sa. „Len aby muži ako Adlai Brown mohli premeniť územia Búrky na jeden gigantický švédsky stôl, kde platí, že kto skôr príde, ten skôr žerie? Prečo ich nemôžeme nechať žiť v pokoji?“

Eschenbach sa zamračil, lebo sa snažil porozumieť maršalovým slovám, ale nedarilo sa mu to. „Ale veď sú to Machovci, pane.“

Von Kobold začal kráčať k budove radnice. „Chudák Naga,“ povedal. Vyšiel po schodoch a vošiel dnu, aby sa zasadil za svoje mesto, a fotografia, ktorú mu Napster Varley zastrčil do vrečka, mu pritom úplne vyfučala z hlavy.

THEO V PRÍSTAVE

Neskoro popoludní bzučalo nebo okolo Prístavu dopravným ruchom. Všetci vedeli, že Adlai Brown priviedol Manchester na východ iba preto, aby opäť rozpútal vojnu, a vzdušní obchodníci dychtili po tom, aby uzatvorili toľko obchodov, koľko sa len bude dať, kým odletia na bezpečnejšie trhy na ďalekom západe. Medzi mestami a Prístavom v oblakoch v jednom kole lietali vzducholode a preťažené balónové taxíky, kým vysoko nad nimi krúžili ako krdeľ škorcov večne ostrážité Lietajúce lemy. Letci Orly Twombleyovej však dávali pozor, či do vzdušného priestoru neprenikla útočná vzducholod' Zelenej búrky, a nevenovali ani najmenšiu pozornosť tučnému malému modelu Achebe 100, ktorý v ten podvečer priletel zo západu a zaparkoval v lacnom kotvisku na jednej z nižších obručí Prístavu.

Vzducholod' sa volala *Tienistá stránka* a kedysi dávno ju mobilisti ukoristili Lige a premenili ju na maloobchodné plavidlo. Nestála za veľa, ale bola to najlepšie, čo si Hester po predaji piesočnej plachetnice mohla dovoliť. Celú cestu do Afriky šomrala na jej deravé palivové články a rachotiace motory, a preklínala obchodníka s ojazdenými vzducholodami, ktorý jej predal takú mačku vo vreci. Ale Theo, ktorý sa staral o drvivú časť pilotovania, si už stihol na vrtochy *Tienistej stránky* zvyknúť. V tajnosti zastával názor, že je to dobrá stará vzducho-